

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 19P/100/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218204366
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Glezgo
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7218204366.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Soňou Glezgo v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: G. A. Q., K.. X.XX.XXXX, O. Š. I. XX, S., G.. S. R.S.: Ú. V., W. B. U. Y. S., W. K.Q. Č.. X, S., P. Y.: Q.: G. Q., K.. XX.X.XXXX, I. O. I. X, S.H., U. O. Š. I. XX, S., G.: U. S. Z., W..Y..R., W. W. O. X, S. U. R.: W. Q., K.. XX.X.XXXX, I. O. Z. XX/XX, K., V. B. Q.: XXXX V.K., E., Ú. XX, Q., G.. : X.. U. O., U. W. W. Q. XX, S., v konaní o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností takto

rozhodol:

I. Schvaľuje dohodu rodičov nasledovanom znení:

„Rodičia maloletej G. A. Q., K.. X.XX.XXXX sa dohodli, že osobnú starostlivosť o maloletú bude zabezpečovať matka.

Právo a povinnosť zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

Styk otca s maloletou G. A. sa neupravuje.“

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej G. A. mesačným výživným vo výške 280 € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 9.5.2018.

III. Dlžné výživné za obdobie od 9.5.2018 do 30.9.2019 v celkovej výške 2.129,59 € je otec povinný zaplatiť matke do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Ruší uznesenie Okresného súdu Košice II č.k. 19P/100/2018-57 zo dňa 7.6.2018 v znení uznesenia Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP/235/2018-164 zo dňa 10.9.2018.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným súdu dňa X.X.XXXX sa matka maloletej domáhala, aby súd určil výživné zo strany otca vo výške XXX € mesačne a zároveň žiadala nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zaviazhe otca maloletej prispievať na výživu maloletej sumou XXX € mesačne až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

X. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX, avšak v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti a o maloletú sa stará výlučne sama matka. R. sa nedomáha styku s maloletou. Q. hradí všetky výdavky spojené s jej starostlivosťou. R. opustil spoločnú domácnosť vo februári XXXX a odvtedy sa o maloletú nezaujíma. V. vedomosti matky otec pracuje v Q., pričom jeho

príjem je priemerne vo výške X.XXX € mesačne. Q. uviedla, že je odkázaná na pomoc príbuzných, ktorí však nemajú suplovať vyživovaciu povinnosť rodiča. Je spoločníčkou spoločnosti C., s.r.o., no z toho jej neplynú žiadne príjmy. Od februára otec neplatí ani nájom za bývanie vo výške XXX € mesačne, a keďže ona nebola schopná platiť takú čiastku, musí sa s maloletou odsťahovať k jej matke na W. ulicu č. XX v S.. G. mája jej otec prispel na maloletú XXX €, čo odôvodnil ako výživné pre dieťa za dva mesiace.

X. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila matka tým, že z objektívnych dôvodov nemá príjem a preto nedokáže zabezpečiť nevyhnutné potreby maloletej. Na L. práce, sociálnych vecí a rodiny S. jej bolo povedané, že musí žiadať o dávku v Q., kde prebieha konanie, preto jej rodičovský príspevok nepriznali. V. vzniknutá situácia je pre matku neúnosná, až existenčne ohrozujúca, je toho názoru, že existuje odôvodnená potreba naliehavej úpravy. S. otec jej na maloletú prispel len jednorazovo a ona musí uhrádzať výdavky pravidelne a stále, bez rozhodnutia súdu jej túto pomoc nebude poskytovať. W. situácia matky sa zakladá na strachu z nemožnosti zakúpenia stravy pre maloletú a pre matku, liekov, či ošatenia a uspokojenia iných nevyhnutných potrieb. T. nebezpečenstvo vníma ako objektívne a bezprostredné, preto mala za to, že sú splnené všetky podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Vo všetkom je matka odkázaná na jej rodinu, a keďže maloletá má len X mesiacov, matka sa nemôže zamestnať. O. riadneho a pravidelného príspevku otca na výživu maloletej by mohol byť vývoj dieťaťa ohrozený. B. povinnosť otca voči maloletej nebola doposiaľ žiadnym spôsobom určená. Na základe uvedených skutočností žiadala nariadenie neodkladného opatrenia.

X. Súd ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ktorý odporučil návrhu v oboch častiach vyhovieť.

X. Súd vyhovel návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a uznesením R. súdu S. II č.k. XXP/XXX/XXXX-XX zo dňa X.X.XXXX v znení uznesenia S. súdu v S. č.k. XCoP/XXX/XXXX-XXX zo dňa XX.X.XXXX otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou XXX,-€ mesačne.

X. Matka svoj návrh doplnila o prehľad majetkových pomerov. V podstatnom obsahu vyčíslila svoje príjmy a výdavky. V. pozostávajú z rodičovského príspevku vyplácaného Q. vo výške cca XXX€, vyrovnávacej dávky vyplácanej L. vo výške XXX,XX€ a výživného na maloleté dieťa XXX€. G. otec platí manželské výživné vo výške XXX€ mesačne. R. genézu priznania nároku na sociálne dávky ako aj spôsob platenia výživného otcom (spravidla s oneskorením). B. matky spočívajú vo výške XXX € za bývanie, ktoré platí svojim rodičom. K. výdavky maloletej vyčíslila na XXX € mesačne, z toho K. XX €, plienky 80 €, bežná drogérie a oblečenie 100 €, lieky a vitamíny. Poukázala na zvyšujúce sa výdavky na maloletú v súvislosti s jej rastom. Uviedla že finančné vypomáhajú rodičia, ktorí sú sami starobní dôchodcovia odkázaní na dôchodok, nemali by suplovať vyživovaciu povinnosť otca. Čestne prehlásila, že nevlastní žiadny majetok.

7. Otec sa k návrhu nevyjadril, svoje výdavky vyčíslil na mesačné výdavky: 755€ úvery spolu, výživné dokopy XXX,-€, náklady na bývanie XXX,-€, výdavky na služobné cesty XXX,-€ až XXXX,- € podľa okolností, strava XXX,- až XXX,- €, hygiena a výdavky na domácnosť XX,- až XXX,- €. K. výdavky na darčeky, dovolenky, zábavu v priemere XXX,- až XXX,-€ mesačne. V. listinné dôkazy v maďarčine o vlastníctve nehnuteľnosti v obci V., kópiu ročného zúčtovania mzdy a výplatné pásky, z ktorých vyplýva priemerný mesačný príjem za posledných X mes. vo výške X.XXX,-€.

8. Kolízny opatrovník súdu dňa 25.5.2019 poslal písomné vyjadrenie a správu z šetrenia rodinných pomerov, kde v podstatnom obsahu uviedol, že matka spolu s maloletým dieťaťom býva u svojich na ulici W. XX, S.. Dieťa sa nachádza v celodennej osobnej starostlivosti matky. Jedná sa o väčší rodinný dom, pozostávajúci zo 4.izieb. V domácnosti starých rodičov má maloletá vyčlenenú samostatnú izbu v ktorej sa nachádza detská postieľka, skriňa na ošatenie, hračky, veľká manželská posteľ. Maloleté dieťa má v domácnosti matky zabezpečené všetky potreby pre svoj psychický, fyzický a sociálny vývin. Hygiena v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Matka v rámci pohovoru s kolíznym opatrovníkom uviedla, že výdavky na maloletú predstavujú umelé mlieko Nutrilon vo výške výške 65,- eur mesačne, plienky vo výške 80 eur mesačne, stravu vo výške 80,- eur mesačne, bežnú drogériu a oblečenie zakupuje matka maloletej vo výške 100,- eur mesačne, dokupovanie príkrmov a strava v domácnosti 200,- eur mesačne. Ostatné výdavky sú bežného charakteru. Ošetrojúcim lekárom maloletej je Q.. S. - ambulancia všeobecného lekára pre deti a dorast. Matka poberá z úradu prídavok na maloleté dieťa vo výške 24,34 eur mesačne, vyrovnávaciu dávku k rodičovskému príspevku vo výške 120,28 eur mesačne, rodičovský

príspevok z Q. republiky poberá vo výške XXX,- eur mesačne. B. matka vyčíslila ako nájomné, ktoré uhradza svojim rodičom za bývanie vo výške XXX,- eur mesačne, stravu v domácnosti uhradza vo výške XXX,- eur mesačne, nákup hygienických prostriedkov do domácnosti uhradza vo výške XXX,- eur mesačne, cestovné náklady na pohonné hmoty uhradza vo výške XX,- eur mesačne, mobilný telefón vo výške XX,- eur mesačne. B. povinnosti k iným deťom nemá. R. ich v S. nenavštevuje, o maloletú A. W. začal zaujímať podľa vyjadrenia matky niekedy v auguste XXXX. W. prebieha tak, že matka s dcérou chodí otca navštevovať do Q. K. U. L. V. E. Ú. XX, kde sa otec býva. Q. s otcom maloletej dcéry komunikuje. K. navštívila matka otca s maloletou dcérou okolo XX.X.XXXX. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice nevykonal sociálne zisťovanie pomerov v domácnosti otca, ktorý žije mimo územia Slovenskej republiky, s poukázaním na nariadenie Rady (ES) č. 1206/2001 z 28. mája 2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach.

9. Matka v replike spochybnila otcom vyčíslené výdavky. Poukázala na fakt, že výdavky na úvery a pôžičky nie sú nevyhnutnými výdavkami, rovnako ani výdavky na darčeky, dovolenky, zábavu. Spochybnila otcom preukázaný príjem, predovšetkým s ohľadom na fakt, že podľa jej vedomostí časť nákladov na služobné cesty kryje otcovi firma, ktorá mu prepláca pohonné hmoty aj na súkromné účely, aj na ubytovanie a stravu na služobných cestách, zároveň vedela, že poberal aj 13. a 14. plat. Rovnako spochybnila aj výdavky na dom vo výške 100 až 200,- € s uvedením, že nie je zrejmé čo tým myslí a poukázal aj na fakt že otec žiadnym spôsobom nepreukázal splácanie úverov a výdavky na dom. Zdôraznila, že výdavky na stravu v prípade otca považuje za vysoko nadhodnotené ako aj fakt, že nad rámec určeného výživného neodkladným opatrením otec žiadnym spôsobom na výživu maloletej neprispieva. Navrhla, aby otec predložil listinné dôkazy v slovenčine. Zdôraznila, že otec ovláda slovenský jazyk a jeho rodičia žijú na Slovensku. Uviedla, že jej príjmy ostali nezmenené. S poukazom na neporovnateľne vyššiu životnú úroveň otca trvá na navrhovanej výške výživného.

10. Otec v duplike nesúhlasil s navrhovanou výškou výživného poukazujúc na svoje majetkové pomery, ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom z prvého manželstva, manželské výživné a matkou značne nadhodnotené výdavky ktoré uviedla v svojich písomných vyjadreniach. Za primeranú považoval sumu 150€ mesačne. Uviedol, že z predchádzajúceho manželstva má dcéru U. Q.S. K.. XX.XX.XXXX a syna W. Q. K.. XX.XX.XXXX. Na deti z predchádzajúceho manželstva prispieva spolu sumu 360,- eur mesačne, takto určené výživné mi bolo uložené Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 19P/229/2017 v marci 2018, zároveň bola uložená povinnosť doplatiť rozdiel na výživnom ku dňu podania návrhu späťne v sume 1.470,- Eur. Po dohode s bývalou manželkou ho platí v splátkach, pretože mu finančná situácia nedovoľuje nič iné. Ďalším pravidelným výdavkom je súdom určené manželské výživné vo výške 150,- €. Účet, z ktorého uhradza úvery ako aj výživné na deti mi v marci zablokoval exekútor a blokuje ho doteraz, napriek poskytnutým úhradám manželského výživného. Aktuálny príjem má v priemere XXX.XXX Ft/ X.XXX, € (v mzde sú zahrnuté aj diéty a náhrady spojené so služobnými cestami v priemere XXX,- až XXX,- € /mesačne podľa miesta a trvania služobnej cesty). V. je náročná na cestovanie a moje služobné cesty sú nie len v rámci Q., ale aj do iných krajín A. s rôznou dĺžkou trvania. V. je pre neho nevyhnutnosťou mať k dispozícii aj hotovosť pre prípad potreby pri výkone práce, ktoré náklady zamestnávateľ až následne prepláca, nie je vždy všade možné použiť kartu zamestnávateľa, ktorú môžem použiť na nákup V. či leteniek. V. mesačné náklady sú W. úveru zo G. o splátkovom úvere (spotrebný úver) zo dňa XX.XX.XXXX u W. sporiteľni a.s. vo výške XXX,XX €, W. úveru zo W. sporenia u W. sporiteľni a.s. vo výške XX,XX €, W. úveru zo G. o spotrebiteľskom úvere u O. V. V. E. SA (zariadenie obývačky a spálne) vo výške XX,XX €, W. úveru zo G. o spotrebiteľskom úvere u H. Q. (zariadenie kuchyne/jedálne) vo výške XX.XXX,- Ft /XXX,XX €, G. poisťka XX,XX € (vzťahuje sa aj na dcéru). Q. náklady spojené s bežným životom: platba za vodu XX,- € mesačne, električka 27,- €, plyn 65,- €, Tv a internet 17,40 €. Spochybnil tvrdenia matky, poukázal na nedôvodnosť výdavku na hlboký kočiar, ktorý kúpil on. Neveril, že platila nájom za byt po jeho odchode 550€, pretože byt bol vo vlastníctve jej brata. Náklady na plienky a umelé mlieko považuje za značne premrštené, krabica 174 ks plienok zn. Pampers stojí bežne 40,- €, v akcii aj menej a takáto krabica vystačí na mesiac až viac.

11. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, predloženými listinnými dôkazmi, oboznámením sa s obsahom spisu vedeného Okresným súdom Košice I pod sp.zn. 18Pc/27/2018 a 18P/32/2019 a vedeného Okresným súdom Košice - okolie pod sp.zn. 19P/229/2017, pričom zistil nasledovný skutočný stav:

12. Matka na prvom pojednávaní dňa XX.X.XXXX, na ktorom sa nezúčastnil otec zotrvala na svojom návrhu v celom rozsahu, následne uviedla, že s otcom sa veľmi ťažko komunikuje, snažila sa s ním nejakým spôsobom dohodnúť, bavili sa zhruba o sume XXX €, ale otec si to podmieňoval všelijakými rôznymi podmienkami. V zásade by súhlasila aj s nižším ako navrhovaným 400 € výživným, ale ponecháva to na zvážení súdu.

13. Na pojednávaní dňa 13.9.2019 matka oznámila, že sa nepodarilo uzavrieť rodičovskú dohodu ohľadom výživného, navrhla schváliť rodičovskú dohodu ohľadom výkonu zverenia maloletej, jej zastupovania, správy jej majetku a neupraveného styku. Ohľadom výživného zotrvala na 400,- € mesačne, odôvodňujúc to faktom, že je potrebné niekde bývať. Zdôraznila, že platí stravu a podobne a zároveň mala zvýšené výdavky napríklad s nákupom autosedačky a podobne. Otec nikdy nebol ochotný sa na výške výživného dohodnúť a napriek tomu, že ho matka opakovane vyzývala tak nikdy žiadnou sumou navyše neprispel. Potvrdila, že platí 150,- € mesačne na dieťa, avšak s oneskorením, od podania návrhu platí len túto sumu, nad rámec zaplatil plienky v hodnote 50,- €. Matka je aktuálne stále na rodičovskej dovolenke, zotrvala na výdavkoch a príjmoch uvádzaných v písomných podaniach. Zvýšené výdavky matka uspokojuje tak, že jej pomáhajú jej rodičia. Maloletá aj matka sú zdravé.

14. Otec na pojednávaní uviedol, že žije a pracuje v Q.. Je zamestnaný v medzinárodnej X. firme už 8 rokov. Jeho vlastníctvom je len jeden starý rodinný dom v Q. v ktorom býva. X. mesačný priemerný príjem je X.XXX € mesačne, v ktorej sume sú zahrnuté už aj diéty niekedy X.XXX €, niekedy XXX €, v závislosti od toho o aký mesiac ide. T. služobné motorové vozidlo, zároveň má k dispozícii aj služobný mobil a počítač. K. je vlastníkom žiadneho iného majetku. Je zamestnaný ako servisný inžinier, má vysokoškolské vzdelanie I. stupňa, titul Bc., A. školu vyštudoval v Q.. V otázke majetkových pomerov zotrval na písomných vyjadreniach, okrem úverov, ktoré boli všetky brané kvôli nehnuteľnosti a jej rekonštrukcii či zariadeniu ide o výdavky bežného charakteru. G. stav má dobrý.

15. Kolízna opatrovníčka odporučila schváliť rodičovskú dohodu a výživné určiť primerane potrebám maloletej a možnostiam a schopnostiam otca.

16. Z obsahu spisu vedeného Okresným súdom Košice I pod sp.zn. 18Pc/27/2018 súd zistil, že matka podala dňa 9.5.2018 návrh na určenie manželského výživného vo výške 400€ mesačne spolu s návrhom na neodkladné opatrenie ktorým súd manžela zaviazal na výživné 200,- € mesačne do rozhodnutia vo veci samej. Neodkladným opatrením bolo manželke priznané výživné vo výške 150€ mesačne, vo veci samej súd koná.

17. Z obsahu spisu vedeného Okresným súdom Košice I pod sp.zn. 18P/32/2019 súd zistil, že dňa 13.7.2018 podal otec návrh na rozvod manželstva, súd vo veci koná. Manželka vo svojom vyjadrení k rozvodu zo dňa XX.X.XXXX s rozvodom nesúhlasila, pretože nejde o trvalý rozpad manželstva.

XX. Z obsahu spisu vedeného R. súdom S. -okolie pod sp.zn. XXP/XXX/XXXX súd zistil, že otec uzavrel ohľadom rodičovských práv a povinností voči deťom z prvého manželstva rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa otec s vykonateľnosťou od XX.X.XXXX zaviazal platiť na obe maloleté deti výživné vo výške po XXX,- € mesačne. R. deklaroval majetkové pomery rovnakým spôsobom ako v tomto konaní.

XX. Na základe takto zisteného skutočného stavu súd právne posúdil vec nasledovne:

20. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

21. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

22. V zmysle ust. § 111 písm. b) a § 120 CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, a to rozsudkom.

23. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana

a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

24. Podľa ust. § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

25. Podľa čl. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ZOR) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

26. Podľa ust. § 36 ods. 1 ZOR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia §24, §25 a § 26 sa použijú primerane.

27. V zmysle uvedeného s odkazom na ust. § 24 ods. 1 a 4 ZOR súd pri úprave rodičovských práv a povinností najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti a kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

28. Podľa ust. § 62 ZOR (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa ust. § 63 ZOR (1) rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval. (3) Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby

túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

30. Podľa ust. § 65 ods. 1 ZOR ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

31. Podľa ust. § 75 ZOR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

32. Podľa ust. § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 ZOR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Z vykonaného dokazovania má súd jednoznačne za preukázané, že návrh bol podaný dôvodne. Rodičia maloletých detí sú manželmi, ktorí však od februára XXXX nežijú v spoločnej domácnosti ani spoločne nehospodária. B. medzi rodičmi sú narušené, aktuálne prebieha na R. súde S. I konanie o rozvod manželstva na návrh manžela a konanie o manželskom výživnom na návrh manželky. Y. navrhli schváliť rodičovskú dohodu s výnimkou výživného, na ktorom sa zásadne nezhodli.

34. Dohoda rodičov má prednosť pre autoritatívnym rozhodnutím súdu, súd však ex offo skúma, či je v záujme maloletého dieťaťa. V danom prípade súd vyhodnotil, že dohoda rodičov je v záujme maloletej, pretože korešponduje s dlhodobou reálnou úpravou v otázke starostlivosti o maloletú, ktorú zabezpečuje výlučne matka, v starostlivosti ktorej neboli zistené a ani otcom namietané žiadne nedostatky.

35. Nositeľmi práva zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok sú obaja rodičia a zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností môže súd rodičovi výlučne z dôvodov, ktoré sú uvedené v §38 ZOR, a to buď pozastavením výkonu, obmedzením výkonu alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností. Preto možno v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rozhodnúť výlučne (pokiaľ sa nepreukážu dôvody podľa § 38) tak, že súd ponechá právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok obojmu rodičom a realizovať ho budú v bežných veciach každý samostatne na základe svojho rozhodnutia a v podstatných veciach môže dieťa zastúpiť aj jeden z rodičov, avšak len po dohode s druhým rodičom, keďže o podstatných veciach musia rozhodovať spoločne. V danom prípade neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností otca (§ 38 ZOR), preto súd v súlade s § 36 ods. 1 v spojení s § 24 ods. 1 ZOR a z nich vyplývajúcich zásad posúdil dohodu aj v tejto časti ako v záujme maloletej.

36. V otázke styku otca s maloletou sa rodičia dohodli, že styk nie je potrebné upravovať, pretože v tejto otázke sa dokážu dohodnúť, styk otca s maloletou sa realizuje.

37. Rodičia sa nedokázali zhodnúť na výške výživného. Matka trvala na sume 400,- € mesačne, aj keď na prvom pojednávaní konštatovala, že to ponechá na zvážení súdu. V účastníckej výpovedi nedokázala žiadnym relevantným spôsobom odôvodniť potrebu tak vysokého výživného. V zásade pri pokuse o uzavretie dohody súhlasila so sumou 280,- €. Otec v priebehu konania modifikoval výšku výživného, bol ochotný uzavrieť dohodu na sumu 225,- €. Poukazoval predovšetkým na svoje úverové zaťaženie, na fakt, že výživné nemá slúžiť na pokrytie výdavkov matky ako aj na výživné, ktoré platí na dve deti z prvého manželstva, ktoré sú staršie, a to vo výške po 180,- € mesačne.

38. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu

ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti, deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa. V. vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. S. z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. B. povinnosť má však niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd.

39. Všeobecnými kritériami pre určenie výšky výživného na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného schopnosti, jeho možnosti a majetkové pomery. Pri určení konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho, aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, hygienické potreby strava, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoje jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

40. V danom prípade súd mal za preukázané otcom predloženými listinnými dôkazmi, že jeho mesačný príjem je priemerne vo výške 2200,- €. Súd sa nestotožnil s názorom právnej zástupkyne matky vyjadrený v záverečnej reči, že tento fakt nebol dostatočne preukázaný, napokon sama v priebehu konania nemala návrhy na jeho doplnenie. Súd zároveň poukazuje na fakt, že matka žiadala, aby otec predložil listinné dôkazy preložené z maďarského jazyka do slovenského, čo aj urobil, napriek tomu ona sama opakovane predložila listinné dôkazy v maďarskom jazyku, slovenský preklad nepredložila. Relevantné výdavky otca sú tvorené predovšetkým výdavkami bežného charakteru, ktoré otec vyčíslil (bod 10) v rozsahu, ktorý nijak nepresahuje mieru bežných výdavkov, ďalej manželským výživným predbežne priznaným vo výške 150,-€ mesačne, ktorá suma tvorí časť príjmu matky. Pokiaľ ide o splátky úverov, nemožno opomenúť fakt, že hypotekárny úver slúžil na zabezpečenie bývania, preto je potrebné ho brať do úvahy. Majetkové pomery otca ovplyvňuje aj fakt že má k dispozícii služobné motorové vozidlo, mobil a počítač, čo výrazne znižuje jeho bežné výdavky. Súd tiež nebral do úvahy výdavky otca na oslavy, darčeky, zábavu, ktoré nemôžu mať prednosť pred výživným na dieťa. Skutočnosť, že otec platí výživné na maloleté deti z prvého manželstva po 180,- €, na ktorý poukazovala jeho právna zástupkyňa súd nepovažoval za argument, ktorý by mal svedčiť v prospech určenia výživného na maloletú v rozsahu 150,- €, pretože v prvom prípade došlo k uzavretiu rodičovskej dohody a ani ostatné relevantné skutočnosti nie sú totožné (napr. matka detí je zamestnaná). Matka vyčíslila pravidelné výdavky na maloletú zhruba vo výške 245,-€ mesačne, ktorá suma je vzhľadom na veku maloletej podľa názoru súdu nadhodnotená, ale aj pri jej akceptácii nedosahuje navrhovanú sumu 400,- €.

41. Súd v danom prípade pri určení výživného vychádzal z odôvodnených potrieb maloletej, pričom zároveň zohľadnil možnosti a schopnosti otca, fakt, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a prvok primeranosti výšky výživného vzhľadom k veku dieťaťa. Zároveň súd bral do úvahy fakt, že matka objektívne nemôže vykonávať zárobkovú činnosť, pretože je na rodičovskej dovolenke. Súd nemá za preukázané, že by životná úroveň otca bola tak vysoko nadštandardná, ako to tvrdila matka. Samotnú výšku príjmov otca súd premietol do výšky výživného, ktoré v priznanom rozsahu 280,- € mesačne presahuje bežné výdavky na maloletú. Je potrebné zdôrazniť, že aj matka má vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, a to nielen formou osobnej starostlivosti a vecným plnením.

42. Vzhľadom k skutočnosti, že súd rozhoduje o výživnom za obdobie od podania návrhu, X.X.XXXX, vzniklo otcovi po započítaní zaplateného výživného a XX,-€ za plienky dlžné výživné za obdobie od X.X. XXXX do 30.9.2019 v celkovej výške 2.129,59€. Lehotu na zaplatenie dlžného výživného súdu určil podľa ust. § 232 CSP.

43. Vzhľadom k tomu, že dočasne bolo určené výživné na maloletú neodkladným opatrením, a to uznesením tunajšieho súdu č.k. 19P/100/2018-57 zo dňa 7.6.2018 v znení uznesenia Krajského súdu

v Košiciach č.k. 8CoP/235/2018-164 zo dňa 10.9.2018, súd s odkazom na ust. § 337 ods. 3 CSP toto neodkladné opatrenie zrušil.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP.

Poučenie:

Proti I. výroku rozsudku rodičia nemajú právo podať odvolanie.

Proti IV. výroku rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti II., III. a V. výroku rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Rozsudky o výživnom sú predbežne vykonateľné (povinnosť plniť vzniká dorúčením rozsudku bez ohľadu na podanie odvolania).